

VEČERNIK

POŠTNA PLAČANA V GOTOVINI

Leto XIII.
Štev. 225

TELEFON UREDNIŠTVA: 25-67
UPRAVE: 25-67 in 25-67
POSLOVALNICA CELJE: Prošernova 8, tel. 280
POŠTNI ČEKOVNI RACUN: 11.409

Maribor, ponedeljek 1. oktobra 1939

NAROCNINA NA MESEC
Prejeman v upravi ali po pošti 14 din,
dostavljen na dom 16 din, tujina 30 din

Cena
din 1.—

Usodepolna posvetovanja v Berlinu

Konference italijanskega zunanjega ministra grofa Ciana s von Ribbentropom in Hitlerjem
Pred nemško-ruskim mirovnim predlogom zahodnima velesilama — Letonski zunanji minister potuje v Moskvo — Vedno večji odpor proti komunistični nevarnosti — Živahne akcije v zraku in na morju

Namen Cianovega obiska

BERLIN, 2. okt. Na povabilo nemške vlade je odpotoval italijanski zunanji minister grof Ciano včeraj s posebnim vlakom iz Rima v Berlin, kamor je prišel ob 15. uri, kjer ga je na postaji sprejel nemški zunanji minister von Ribbentrop z raznimi drugimi političnimi funkcionarji in dostojanstveniki. Ob 17. uri se je podal grof Ciano z italijanskega veleposlaništva v nemško zunanjo ministevstvo, kjer je ostal v daljšem razgovoru s von Ribbentropom. Ob 18.30 sta se podal Ciano in Ribbentrop v kancelarijo k Hitlerju, pri katerem je ostal razgovor še ni bilo izdano nobeno uradno poročilo, ve se pa zagotovo, da gre za določitev vloge, ki naj jo izvede Italija pri akciji za realizacijo moskovskega nemško-ruskega sklepa o predlogu za sklenitev miru z Anglijo in Francijo. Italija naj bi postala posredovalka med obeh skupinama. Pri tem se pa morajo določiti tudi nemško-ruske zahteve v skladu z italijanskimi zahtevami in interesi. V primeru, da ta akcija ne bi imela uspeha in da bi Anglija in Francija vojno nadaljevali, bo Nemčija zahtevala od

Italije, da izpolni svojo obveznost, ki izhaja iz letošnjega nemško-italijanskega vojaškega pakta. V tem primeru se pričakuje, da bo Italija napovedala vojno Franciji in Angliji. Glede zahtev, ki bodo stavljene Angliji in Franciji za sklenitev miru, krožijo razne verzije. V glavnem se pa misli, da bodo sledeče: Anglija in Francija pristaneta na ustanovitev male Poljske kot vmesne države med Nemčijo in Rusijo, ki bi sami in edini smeli odločati o njeni ureditvi; Anglija in Francija se odrečeta vsakemu nadaljnjemu vmešavanju v zadeve vzhodne Evrope; Nemčiji se morajo vrniti kolonije; Italija dobi od Francije Tunizijo, Džibuti, soudeležbo v Suezu in eventualno tudi še druge teritorialne koncesije. Vsa ta vprašanja naj bi se uredila na posebni mirovni konferenci, ki bi se je udeležile Nemčija, Rusija, Italija, Anglija in Francija.

LONDON, 2. okt. Grof Ciano je sinoči tri ure konferiral s Hitlerjem, nato mu je priredil von Ribbentrop banket. Danes konfirira grof Ciano s von Ribbentropom. V angleških diplomatskih krogih mislijo, da je to zadnji manever v tako zvani »Hitlerjevi mirovni akciji«.

Nemško uradno tolmačenje

matko-politična korespondenca piše o obisku grofa Ciana v Berlinu: Po sklepih nemško-sovjetskega sporazuma od 29. septembra, s katerim so postavljeni temeljni mirujoči ureditvi evropskega razume, da mora prijateljska Italija biti podrobno obveščena o izvršenem sporazumu, njegovem značaju in pomenu. Ne zanima, da je to v duhu odnošajev med evropskimi silami, ki izrecno predvidevajo medsebojno posvetovanje, ampak tudi preko tega čuti nemško državno teženje in usodepolnem trenutku v najbližjih stikih s svojim italijanskim prijateljem. Naloga, ki sta jih v preteklosti prevzeli Nemčija in Italija na prostoru evropskih interesov, so izvršene. Italijani, o katerem je nekoč izgledalo, da bi od usode obsojen služili poedinim silam kot ognjišče nemirov, je postal danes eden tečajev pomirjenja in miru v Evropi. Brezvestne poskušnje v zadnjem času in po stari zli navadi, da bi se balistične države vnovič potegnile v vrtilovih vojnih dogodkov, smemo danes smatranje za propadle, da je še nadalje potekala budna pazljivost vseh, ki pripadajo življenjski prostor, ki pripadajo Evropi, vpadov in brezpravnega pripravljenosti, zavedajoč se hkratu vloge, ki jo Italija danes veliki laštistični Italiji v nemški silami Evrope in v zavesti svoje evropske odgovornosti, je duce govoril kot

glasnik narodov, ki predstavljajo dejansko fronto miru. Po drugi strani sta Nemčija in sovjetska Rusija v soglasju s prijateljskimi silami odločeni kar mogoče čimprej doleteti svoj cilj, t. j. napraviti konec obstoječemu vojnemu stanju. V duhu novega reda v Evropi sta Nemčija in Italija opravili že dober del posla in odstranili mnoge ovire, ki so bodisi iz nerazumevanja bodisi iz sovražstva stavljene na pot k zdravi obnovi in naravnemu redu Evrope. Ta njuna odločnost po takem potu storiti najbolje za Evropo, obstaja tudi danes kakor vedno. Odgovornost je zdaj na drugih, ali hočejo staremu kontinentu odrediti boljšo ali pa krvavo usodo.

Anglija in Francija nepopustljivi

LONDON, 2. okt. Prihod italijanskega zunanjega ministra Ciana v Berlin vzbuja tu veliko pozornost. Splošno se sodi, da gre za sestavo pogojev za mir, ki jih bo Hitler stavil na seji državnega sveta, ki se snide še ta teden v Berlinu. Italija naj bi prevzela vlogo posredovalca. Ta-

ko v Londonu kakor v Parizu izjavljajo na uradnem mestu, da bodo ostala vsa taka prizadevanja brez uspeha, ker Anglija in Francija ne bosta sprejeli nobenih predlogov in diktatov, ampak bosta vojno nadaljevali do naravnega konca.

Francozi nad Saarlouisom

PARIZ, 2. okt. V bojih na zahodni fronti so francoske čete zavzele zelo važen strateški položaj na hribu, ki dominira nad Saarlouisom. Okoli mesta so hudi boji. Saarbrücken je že skoro popolnoma obkoljen. Letalstvo vrši izvidniške polete. Nemci pojačujejo posadke v

Siegfriedovi črti.
PARIZ, 2. okt. Poročilo od davi pravi, da je bila noč relativno mirna z nekaj nepričakovanimi napadi.
BRUSELJ, 2. okt. Skozi Berlin prevažajo velike množine vojakov s Poljske na zahodno fronto.

Novi napadi na nevtralne ladje

PARIZ, 2. okt. Havas poroča iz Koda: Neka nemška podmornica je v Severnem morju napadla dansko ladjo »Vendia«, jo torpedirala in potopila. Od 17 mož posadke se jih je 11 utopilo. Preostale je podmornica vzela na krov in jih izročila drugi danski ladji. »Vendia« se je takoj ustavila, čim je opazila podmornico, toda podmornica je brez vsakega svarila streljala dvakrat na ladjo, nato pa takoj izstrelila torpedo. »Vendia« je bil last Združenih uvoznikov premoga in namenjena v Clyde, da tam prevzame tovor.

Zajeli so tudi neko švedsko ladjo, ki je vozila les, in jo odpeljali v Kiel. Prav tako so odpeljali v Nemčijo letonsko ladjo »Imanta«.

KJEVENHAVEN, 2. okt. Rešenih je 60 mornarjev z danskega parnika »Vendia«, ki ga je potopila nemška podmornica brez opozorila. Danski poslanik v Berlinu je vložil oster protest ter zahteval takojšnjo izpustitev zajetih štirih danskih parnikov.

PARIZ, 2. oktobra. Havas poroča iz Stockholma: Nemške vojne ladje so zaplenile švedsko ladjo »Asten« (1305 ton). Ladja je bila naložena z lesom za papir. Nemške vojne ladje so »Asten« odpeljale v Kiel. Nad nekim drugim švedskim parnikom se je pojavilo nemško letalo, in to v švedskih vodah, na vzhodni obali Skandinavije. Letalo je prisililo parnik kreniti v smer vzhod-jugovzhod. Toda nemško letalo je izginilo, čim je opazilo dve švedski letali.

KJEVENHAVEN, 2. okt. Ob priliki torpediranja danskega parnika »Vendia«, ki je vozil premog, je umrlo 11 mornarjev. Parnik je torpedirala neka nemška podmornica brez predhodnega opomina. Nemci so zajeli tudi tri druge danske ladje, za četrto se pa še ne ve točno.

AMSTERDAM, 2. okt. Neki holandski polagalec min je zadel ob holandski obali na mino. Pet mornarjev je bilo ubitih, polagalec pa je še lahko prispel v pristanišče.

PET POLJSKIH DIVIZIJ V FRANCII

PARIZ, 2. okt. Dve poljski diviziji, ki štejeta 15.000 mož, sta že formirani. V teku je še formiranje novih treh divizij.

Prva velika letalska bitka nad Siegfriedovo črto

LONDON, 2. oktobra. (Reuter.) Ministrstvo za informacije sporoča: Sinoči se je pet angleških izvidniških letal spustilo v boj s petnajstimi nemškimi lovskimi letali tipa Messerschmied. Boj se je razvil v veliko zračno bitko nad Siegfriedovo črto. Angleški letalci so pretrpeli izgube, toda pokazali so v svojem prvem boju v tej vojni svoje stare bojevnike vrline. Imeli so nalogo, ogledati postojanke izza prve nemške bojne črte, ki so v tem delu reke Saare posebno močno utrjene. Angleška letala so naletela na močno obrambo nemških protiletalskih baterij, vendar jim je uspelo prebiti se skozi.

PARIZ, 2. oktobra. Havas poroča iz Londona: Ministrstvo za informacije sporoča podrobnosti o bitki v zraku nad Siegfriedovo črto. Na svojem izvidniškem poletu so angleška letala kljub silovitemu ognju nemških protiletalskih baterij preletela ta ognjeni zid. Ko so predrla nad nemško ozemlje v višini čez 6500 m, je vodja eskadrilje zapazil devet nemških lovskih letal, kako prihajajo iz oblakov in se približujejo v višavi 500 metrov iznad angleških letal. Malo dalje na desni strani pa se je pojavilo še šest letal, ki so izvršila napad. Toda naloga angleških letal je morala biti izvršena, nič je ni smelo preprečiti. Angleška letala so nadejala svoj let.

Čim se je začela bitka, je sovražničkova taktika postala jasna. Nemška letala so koncentrirala hud ogenj na angleška letala, ki je trajal 35 minut. Sestreljena so bila tri letala, četrto se je spustilo na tla. Vodja eskadrilje je ostal sam, nadaljeval svojo pot in izvršil svojo izvidniško nalogo. Medtem je neprestano streljal. Strelji so pogodili prvo nemško letalo, ki ga je zasledovalo in se je zrušilo v plamenih. Nato je bilo zadeto drugo nemško letalo in je tudi to padlo, prekucujoč se v zraku. Ostalih 13 nemških letal je odnehalo od boja. Ko se je angleško letalo spuščalo, je z enim krilom udarilo ob zemljo in se vnelo. Pilot je zletel ven na glavo, obleka mu je gorela. Ne misleč na svoje življenje, pa je pilot imel še toliko moči, da je rešil strojnico iz letala in z golimi rokami udušil plamene na obleki. Šef angleške eskadrilje je lahko ranjen in je bil prepeljan v bolnišnico.

PARIZ, 2. oktobra. Havas poroča iz Londona: Kakor sporoča ministrstvo za informacije, je bilo v bitki med 5 angleškimi izvidniškimi letali in 15 nemškimi lovskimi letali iznad Siegfriedove črte sestreljenih troje angleških letal, četrto pa je bilo prisiljeno se spustiti. Toda od 12 letalcev, ki so tvorili posadko teh letal, jih je osem izskočilo s padalom. Šef eskadrilje je uspešno izvršil svojo izvidniško nalogo. Eno sovražno letalo, ki je bilo zadeto od strelcev, se je zrušilo na zemljo, drugo pa je padlo v »vrille«. Ostala nemška letala so pobegnila.

PRED IZJAVO PANAMERISKE KONFERENCE
PANAMA, 2. okt. Enaindvajset ameriških republik se je zedinilo na panameriški konferenci o skupni izjavi. Jutri bo izjavo podpisala. V njej je govora, kako preprečiti razširitev vojne v Ameriko.

Snovanje novih protiboljševiških front

Amerika bo posredovala med Japonci in Kitajci za sporazum in skupen odpor proti komunizmu — Anglija in Francija s tem sporazumni — Ameriško javno mnenje za odpor proti komunizmu in nacizmu — Afganistan na strani Velike Britanije

WASHINGTON, 2. okt. Ameriški listi se mnogo ukvarjajo z vestmi, da bodo Zedinjene države Severne Amerike, tako po želji vlade v Tokiju kakor vlade v Čungkingu, prevzele vlogo posredovalca za likvidacijo vojne in za sporazum med Japonci in Kitajci. Dasi ni še nobene uradne izjave ne iz vrst japonske ne kitajske in ne ameriške vlade, se vendar splošno misli, da v Washingtonu posredovanja ne bodo odklonili. Zdi se tudi, da obstaja dobra psihološka podlaga za uspeh takega posredovanja, ki je nastala iz skupne boljševiške nevarnosti na Daljnem vzhodu in v Evropi. Da je Japonska ostala trdno nasprotna komunizmu, je že znano dejstvo, a opaža se preorientacija tudi na Kitajskem. Kakor so v Tokiju razočarani zaradi najnovejše zveze Nemčije s sovjetsko Rusijo, tako so razočarani tudi v Čungkingu. Verjetno je zato, da bo tudi maršal Čangkaj-

šek za sporazum z Japonci, seveda pa pod pogoji, ki bi bili za Kitajsko dovolj častni. Po miru bi se sklenil med Japonci in Kitajsko sporazum, ki bi imel nalogo obrniti vse japonsko-kitajske sile skupno proti sovjetski Rusiji. Ta preorientacija bi se izvršila v sporazumu z Veliko Britanijo, Francijo in tudi Zedinjenimi državami Severne Amerike.

WASHINGTON, 2. okt. V vseh Zedinjenih državah se opaža pregrupacija javnega mnenja, ki postaja vedno bolj naklonjeno Rooseveltovi politiki. Nobena dvoma ne more več biti, da bo prezident v senatu zmagal. V tem oziru se smatrajo kot največja senzacija izjave nekaterih dosedanjih glavnih prezidentovih nasprotnikov, med njimi tudi senatorja Birgesa, ki je določen za republikanskega predsedniškega kandidata pri prihodnjih volitvah. Bridges je v svojem včerajšnjem govoru odkrito dejal,

da Američani ne morejo mirno trpeti širjenja komunizma in nacizma, zato morajo storiti vse, da onemogočijo vdror teh dveh nevarnosti na ameriški kontinent. Zedinjene države se morajo naglo pripraviti na to, da bodo vsak trenutek sposobne z uspehom poseči v sedanji svetovni konflikt. Zdi se, da ni izključeno, da se bodo Zedinjene države prej ali slej pridružile tudi aktivno vojni proti nacizmu in boljševizmu.

KABUL, 2. okt. Tu je povzročilo veliko vznemirjenost zbiranje močnih sovjetskih čet na afganski meji, ker obstaja nevarnost, da bodo skušali Rusi v primeru vojne z Angleži vdreti čez Afganistan proti Indiji. Afganska vlada je zaradi tega sklenila zavarovati meje nasproti sovjetski Rusiji s svojimi četami. Afganistan je trdno odločen upreti se z orožjem v roki boljševiški ekspanziji in se pridružiti Veliki Britaniji.

Nova mobilizacija v Angliji
LONDON, 2. oktobra. (Reuter.) Proklamacija kralja Jurija, ki je bila objavljena sinoči v zvezi s vpoklicem pod zastavo angleških državljanih med 20. in 22. letom, bo omogočila mobilizacijo novih 250.000 mož. Od tega števila bo vseh okoli 8000 v mornarico, kakih 14.000 pa v letalstvo.

Stališče Italije

RIM, 2. oktobra. Stefani. Razmotenje joč nemško-ruski pakt piše »Messagero« da pomeni popolni bankrot francoskega angleškega načrta o obkrožitvi Nemčije. Istotako ne izziva nauk o panslavizmu, ki ga oznanja francosko-angleška propaganda, v Italiji nobenega vznemirjenja. Stališče Italije je zelo jasno: Njeni odnosi s Rusijo so bili in so tudi zdaj nemalno. V ostalem je bila Italija tista, ki je bila prva, čeprav je bila v boju proti boljševizmu, ki je priznala Sovjetsko Rusijo.

INSPEKTORICA ITALIJANSKEGA RIM, 2. oktobra. (Stefani.) Piemontska Marija Piemontska je sprejela narodnega inspektorja italijanskega čega križa.

Na vrsti je Letonija

LONDON, 2. okt. Danes odpotuje iz Rige v Moskvo na povabilo sovjetske vlade posebna letonska delegacija, ki jo vodi zunanji minister Munters. To potovanje je vzbudilo na Letonskem veliko vznemirjenost, ker je jasno, da je prišla sedaj Letonska na vrsto, da se — enako kakor prej Estonka — vkloni sovjetskemu diktatu. Dasi še niso znane podrobnosti sovjetskih zahtev, se vendar zatrjuje, da se hoče sovjetska Rusija polastiti letonskih pristanišč v Liepaji in Ventspilsu, ki naj bi postali oporišči za rusko bojno mornarico in letalstvo. Enak poziv v Moskvo pričakujejo tudi na Finskem in ga je moskovski radio tudi že napovedal. Sovjeti izvajajo na baltske države vedno večji pritisk in opaža se

mrzlično gibanje sovjetske bojne mornarice po vsem severnem delu Vzhodnega morja.

RIGA, 2. okt. Reuter. Latvijski zunanji minister Munters je na poti v Moskvo. Sklenil se bo s sovjetsko Rusijo podoben pakt o »medsebojni pomoči«, kakor ga je sklenila Estonka. Po neki italijanski vesti bo podoben pakt podpisala tudi Finska.

RIGA, 2. okt. Poziv letonskemu zunanjemu ministru dr. Muntersu, da pride v Moskvo, je izročil estonski zunanji minister dr. Selter, ki ga je prinesel iz Moskve. Tistih dvajset ruskih divizij, ki so bile ob priliki »estonske krize« na estonski meji, je sedaj na letonski meji.

Roosevelt bo danes gotovo zmagal

WASHINGTON, 2. oktobra. Danes se bo začela razprava o ukinitvi nevtralnostnega zakona v senatu. Računajo, da bo za Roosevelta, torej za ukinitve zakona glasovalo 57 senatorjev, proti 31, osem pa jih bo oddalo prazne glasovnice.

WASHINGTON, 2. oktobra. Debata v senatu se bo začela z adresom, ki jo bo prečital senator Pittman v imenu Roose-

veltovih pristašev kot odgovor na adres senatorja Boraha.

DELAVSKA FEDERACIJA ZA NOVO

NEW YORK, 2. oktobra. Ameriška delavska federacija je naslovila na Roosevelta interpelacijo, v kateri je rečeno, da naj USA poizkusijo posredovati za končanje vojne v Evropi.

Možnost ruskih dobav Nemčiji

HAMBURG, 2. oktobra. »Hamburger Fremdenblatt« piše o novi pogodbi z Rusijo ter konstatira, da Rusija Nemčiji ne bo mogla dobavljati več petroleja in tudi ne več premoaga, kakor ga je do sedaj. To pa zaradi tega, ker ruska produkcija

še ni dovolj razvita ter tudi sama potrebuje teh surovin, kolikor jih pridobi. Pač pa bo Rusija lahko dobavljala Nemčiji lesa, kolikor ga bo čija hotela.

Poljski generalni konzul v Kijevu izginil

PARIZ, 2. oktobra. Havas javlja iz Moskve, da je poljsko poslanstvo v Moskvi javilo, da je na tajinstven način izginil poljski generalni konzul v Kijevu, Matuczinski. V dopoldanskih urah je poljski konzul Zdanevicz telefoniral poslanstvu v Moskvo, da so ponoči ob drugi uri poklicali Matuczinskega, kakor vse kaže po telefonu iz komisariata za zunanje zadeve v Kijevu, s prošnjo, da ga takoj obišče. Poljski poslanik se je takoj odpravil na komisariat v spremstvu dveh zanesljivih šoferjev. Od takrat ni več nikakšnih vesti ne o poslaniku in ne o šoferjih. Nekoliko pozneje je Zdanevicz telefoniral, da komisariat za zunanje zadeve sploh ni telefoniral Matuczinskemu ter ga sploh ni klical. Osebe kijevskega konzulata so pričakovali te dni v Moskvi, na kar je nameravalo skupno zapustiti sovjetsko Rusijo ob enem člani poslanstva v Moskvi ter konzulati v Minsku in Leningradu. V poljskem poslanstvu so sedaj izjavili, da ne bodo odpotovali popreje, dokler ne bodo deni poslanik in šoferja.

no zapustiti sovjetsko Rusijo ob enem člani poslanstva v Moskvi ter konzulati v Minsku in Leningradu. V poljskem poslanstvu so sedaj izjavili, da ne bodo odpotovali popreje, dokler ne bodo deni poslanik in šoferja.

Borza. Curih, 2. oktobra. Devize
Pariz 10.0750, London 17.77, Amsterdam 442.75, Bruselj 75%, Milano 22.35, Stockholm 235%, Berlin 176.50, Stokholm 105.50, Oslo 100.50, Kopenhagen 85.50, Buenos Aires 104.50.

Mariborska napoved: Sprejemljivo
oblačno. Mogoče bo malo krajevno padavin. Včeraj je bila najvišja temperatura 14.4, danes najnižja 2.2, opoldne 16. Padavin včerajšnjega dežja je bilo 1.5 mm.

Govor Winstona Churchilla

LONDON, 2. oktobra. Včeraj je govoril po radiju angleški mornariški minister Churchill, ki je orisal boj angleškega in francoskega naroda za svobodo človeštva in konec sedanjih nasilij. Naglasil je, da sta zavezniški velesili odločeni doseči urešničenje svojih ciljev. Na koncu svojega govora je Churchill izjavil: Angleška vlada je odločena zastaviti vse napore, za katere je angleški narod zmožen, da izvojuje končno in odločno zmago. V ta namen je postavljen poseben budžet in so storjeni nujni ukrepi. Glavni del angleške vojske je že v Franciji, a tudi druge vojske so na poti, ker se je angleški narod odločil štati ramo ob rami s sijajno fran-

cosko vojsko in z njo skupaj čimprej deliti vse tisto, kar se bo zgodilo.

WASHINGTON, 2. okt. Govor angleškega mornariškega ministra Winstona Churchilla je prenašalo 275 ameriških radijskih postaj. Govor je vzbudil v Ameriki ogromno pozornost. »New York Herald Tribune« pravi, da je v času, ko Hitler v Berlnu pripravljala zadnje predloge za mir, Churchill jasno povedal, da zahodni demokraciji ne bosta nasledili otročji in naivni strategiji. »New York Times« pravijo, da ne bo nihče prej varen, preden se ne ustvari v Evropi mir po željah zahodnih velesil.

Tiso Hlinkov naslednik

BERLIN, 2. okt. DNB poroča iz Bratislave: Včeraj je bilo v Trenčinu veliko zborovanje slovaške narodne stranke, na katerem je bil min. predsednik dr. Tiso soglasno izvoljen za naslednika pokojnega Hlinka. V svojem govoru je dr. Tiso objasn timer slovaško politiko zadnjega leta, zlasti svoj obisk pri Adolfu Hitlerju v marcu tega leta in poudaril, da ima slovaški narod v Hitlerju prijatelja in zaščitnika. Tiso je izjavil, da je Slovaška

izpolnila samo svojo dolžnost hvaležnosti, ko je ukazala slovaškim četam, da se bojujejo ramo ob rami z nemškimi četami, ko je Hitler pozval svoj narod, da se z orožjem brani in zavaruje svoje življenjske pravice. Slovaška predstavlja danes z Nemčijo edinstvo, na katerem se bo osnovala nova Evropa in večja pravičnost. Slovaški narod bo ostal vedno zvest Adolfu Hitlerju in nemškemu rajhu.

Sa a 'žog'u še vedno v Moskvi

MOSKVA, 2. okt. Turški zunanji minister Saradzoglu je konferiral 4 ure z Molotovom. Izdano ni bilo nobeno poročilo.

BERLIN, 2. okt. DNB poroča iz Moskve: Včerajšnji razgovor Molotova in Saradzogla je trajal čez štiri ure. Oba državnika sta ob tej priliki pretresla vsa aktualna vprašanja, zadevajoča odnose med Rusijo in Turčijo. Razgovorov so se udeležili tudi Stalin, Potemkin ter sovjetski veleposlanik v Turčiji in turški veleposlanik v Moskvi.

ISTANBUL, 2. okt. Turški zunanji minister Saradzoglu bo odšel iz Moskve jutri ali pojutrišnjem. Skoro gotovo je že, da bo novi rusko-turški pakt podpisan v Moskvi še pred odhodom Saradzogluja.

Besedilo pakta je bilo zaradi nove mednarodne situacije pdecej izpremenjeno. Na vsak način je jasno, da Turčija ne bo opustila svoje tradicionalne politike, ki obstoji v prijateljskih odnosih z vsemi državami. Zato bo tudi podpisan pakt z Veliko Britanijo in Francijo, ki vsebuje garancije za Sredozemsko morje, dočim vsebuje rusko-turški pakt garancije za Črno morje. Verjetno pa je, da bo v anglo-frankoturškemu paktu odstavek, ki pakt razveljavlja, če bi Rusija šla v vojno z zahodnimi velesilama.

JAPONSKO-KITAJSKE ZADEVE

TOKIO, 2. okt. Novi japonski vrhovni poveljnik na Kitajskem je dejal, da bo Japonska uničila vse protijaponske vojske na Kitajskem ter uvedla novi red.

Sestava nove poljske vlade v Parizu

Rackiewicz novi prezident, general Sikorski ministrski predsednik — Zedinjene države so novo vlado že priznale, Nemčija pa priznanje odklanja

PARIZ, 2. okt. Dosedanji predsednik poljske republike, dr. Ignacij Moscicki, je v soboto objavil izjavo o svojem odstopu in imenoval po določilih ustave za svojega naslednika predsednika senata in vlanskega vojvodo (bana) dr. Vladislawa Rackiewicza (Rackjeviča), ki se je tudi že naselil v Parizu. Novi prezident je v soboto prisegel na poljskem veleposlaništvu v Parizu na ustavo in poveril takoj poveljnika poljskih čet v Franciji, generala Vladislava Sikorskkega, z mandatom za sestavo nove poljske vlade. General Sikorski je sestavil vlado tako, da je sam prevzel predsedstvo in vojno ministrstvo, dočim so ostali člani: podpredsednik prof. Stanislaw Stronski, zunanji minister dr. Zaleski, finančni minister polkovnik Adam Koc. Ostali ministri bodo imenovani pozneje. Nova vlada je bila takoj po nastavitvi zaprisežena. Včeraj je pa bila v poljski cerkvi v Parizu svečana zaprisega

zvestobe v Franciji živečih Poljakov. Nova poljska vlada bo imela svoj sedež v Parizu. Ministrski predsednik general Sikorski ostane še nadalje vrhovni veljnik poljskih čet.

PARIZ, 2. okt. Novi poljski ministri predsednik general Sikorski je konferiral z Daladierjem o vseh vprašanjih poljske vlade. Ameriški veleposlanik v poljski vladi Biddle bo ostal nadalje v svojem mestu. Zastopal bo USA pri poljski vladi točasno v Franciji. General Sikorski bo pozval tudi 5 milijonov Poljski vojski v Ameriki, da se vpišejo v poljske legije. Poljska vojska v Franciji bo sestavljena iz več divizij. Nemški predsednik Moscicki — nasproti no raznim vestem, da se hoče preseliti v Francijo — ni zapustil Romunije.

BERLIN, 2. okt. Nemčija je izdala ob-javo, v kateri izjavlja, da nove poljske vlade, ki jo je sestavil general Sikorski v Parizu, ne priznava.

Novice

Zborovanje vinogradnikov v Ljutomeru

Do očitov cen letošnjemu pridelku — Uredba o viničarjih ostane neizpremenjena

Ljutomer, 1. oktobra.

V nedeljo je bilo na iniciativo podružnice Vinarskega društva v Ljutomeru vinogradniško zborovanje, ki ga je vodil predsednik g. Fric Zemljica. Zborovanja se je udeležilo okrog 100 vinogradnikov. Po daljšem referatu tajnika g. Josipa Novaka iz Maribora, ki je v svojem poročilu posebno poudarjal potrebo po združitvi vinskih trgovine, pozval prisotne, da naj čakajo še s trgatvijo in pri tem opozoril na posledice rane trgatve, slabega kletarstva itd., je bila delovna, v katero so posegli gg. tajnik ljutomerske podružnice Lipovec, Rajh Jakob, Petovar Lovro, Magdič, Vladimir Kreft in drugi. Z ozirom na ceno, ki jo že določila zadruga v Ormožu, je bilo ugotovljeno, da veljajo za ljutomerske gorne sledeče cene: do 17 odst. sladkorja 3 din, do 19 odst. 4 in od 20 odst. naprej najmanj 5 din. Vinogradnike se poziva, da se navedenih cen točno držijo. Sprejet je bil tudi predlog g. Zemljice, da se naprosi oblast, da določi najnižjo ceno letošnjemu vinu. Ponovno je bil tudi stavljen predlog, da se ukmeta banovalska in občinska trošarina za vino. Predlog je povzročil med zborovalci odobravanje.

Ob koncu je še tajnik g. Novak podal poročilo o viničarski uredbi in pri tem predložil mišljenje banske uprave o postopnih točkah uredbe, ki so jih vinogradniki smatrali kot neumestne. PO ZBO-

ROVANJU JE TUDI G. TAJNIK IZJAVIL, DA ZA ENKRAT NI PRIČAKOVATI SPREMEMBE VINIČARSKÉ UREDBE; ŠELE ČE BODO IZKUSTVA POKAZALA, DA UREDBA NE USTREZA INTERESOM SPLOŠNOSTI, BO SLEDILA SPREMEMBA.

Vprašanje vinskih cen postaja od leta do leta vedno bolj pereče, radi tega je potrebno, da se ga takoj in čim bolj ugodno reši. Mnenja sem, da se, ne oziraje se na momente, ki vplivajo na cene vina, vendar dā nekaj storiti, kar bo predvsem v korist kmetskemu vinogradniku, ki je najbolj izpostavljen hitri prodaji svojega vinskega pridelka. Predlagam:

1. Kmetskemu vinogradniku, ki je prisiljen, da proda svoj pridelok takoj ob trgatvi, da z izkupičkom poravnava obveznosti napram državi ali nakupi potrebne stvari za svojo družino, katere so posebno velike v jeseni, naj se poskrbi ceneni

kredit. S tem bo kmetu omogočeno, da se bo rešil »mujne prodaje«, ki je navadno za ceno vina odločilna.

2. Odpravi naj se vse motnje pri vinski kupčiji, ki neugodno vplivajo na ceno.

3. Oblast naj se odloči, da odločno poseže k ureditvi cen, bodisi da določi minimalne cene, bodisi da sklene sploh dirigirati cene vinu.

Ako bi se samo prva dva predloga uveljavila, bi že to za vinogradnika mnogo pomenilo. V kolikor in v kakšni obliki bi se dal realizirati tretji predlog, je stvar razprave, vendar ga tudi lahko zadovoljivo reši.

Dejstvo, da prodajajo nekateri haloški vinogradniki letošnji vinski mošt po 1 (en) dinar, je dovolj značilno. Mislim, da je že to zadosten razlog, ki zahteva, da se takoj uredi vprašanje vinskih cen.

Vladimir Kreft.

Olajšave vojnim obveznikom

Z ozirom na sedanje izjemne prilike je ministrski svet izdal v olajšavo in zaščito vojnih obveznikov posebno uredbo, ki določa: 1. podpore rodbinam vojnih obveznikov. Za te podpore je finančni minister že zagotovil potrebne kredite. V vsakem okraju se bodo na okrajnih sedežih ustanovili posebni odbori iz zastopnikov sodišča, davčnih zavezancev in občinskih odborov. Ti odbori bodo re-

ševali vse prošnje za podpore, ki se bodo začele takoj izplačevati. 2. Vse izvršbe, izvirajoče iz privatno-pravnih poslov v breme vojnih obveznikov se odloži, dokler se ti ne vrnejo z orožnih vaj. 3. Dokler se vojni obvezniki ne vrnejo, velja za terjatve njihovih stanodajalcev moratorij. 4. Delodajalci morajo vojnim obveznikom zagotoviti službo, dokler se ti vrnejo z orožnih vaj.

15 TISOČ OTROK BI EVAKUIRALI V BEOGRADU

Čeprav je vojna nevarnost daleč od nas, se vrše pri nas kakor v vseh ostalih evropskih državah priprave za obrambo civilnega prebivalstva, če bi sedaj za to nastopila potreba. V Beogradu je te dni poslovalo 19 pisarn, ki so popisovale siromašne otroke, katere bi v primeru potrebe spravili iz prestolnice. V tem primeru bi iz Beograda odpremili 15 tisoč otrok na podeželje, kjer preurejujejo šolska poslopja v te svrhe.

n. Nižja rudarska akademija bo odprta v Varaždinu. Vodijo se že potrebna pogajanja v Zagrebu. Akademija bo ustanovljena v Varaždinu, ker je Hrvaško Zagorje bogato na premogu.

o. Odobrena je polovična vožnja za udeležence kongresa vojnih invalidov v Zagrebu od 6. do 9. oktobra 1939. Podrobnejše informacije in vozne karte dobite pri »Putniku«.

o. Okrožni urad za zavarovanje delavcev v Ljubljani opozarja svoje umrlih članov, ki so za zavarovanje za onemoglost, starost in smrt, po 1. septembru 1937 vplačali vsaj 100 tedenskih prispevkov, da prijavijo za dečjo rento ali vdovsko podporo brezpogojno prilože: 1. mrljski list, 2. družinski izkaz (izpisek, oziroma poročilo župniške matice). Obe listini dobe svojci v župnišču ter sta v smislu § 189. ZZZ kolektivno prosti.

o. Za okrajnega podnačelnika v Šmarju pri Jelšah je imenovan Stefan Törner, sedanji predstojnik mestne policije v Celju.

o. Sadjarska in vrtnarska razstava v Mostah pri Ljubljani je bila večeraj na svečan način odprta. Razstava vzbuja med sadjarji mnogo zanimanja.

V pijanosti mu je prerezal vrat

ZE DRUGI ZLOČIN V ISTEM KRAJU

V noči od sobote na nedeljo je razburil prebivalstvo v Mestnem vrhu pri Ptujju krvav boj, ki se je zgodil na domu manjšega posestnika Ruperta Ploja. V soboto so pri Ploju trgali grozdje, zvečer pa nadaljevali s stiskanjem grozdja. Pri Ploju je bil tudi mlajši viničar Anton Lozinšek iz Drstele, neda leč od Plojevega doma. Okrog 11. ure je prišlo med posestnikom Plojem in viničarjem, ki je začel miriti razgrajajoče fante, do besednega, končno pa tudi do dejanskega spopada. Preprič je razvnela tudi pijača, saj sta bila tako posestnik Ploj kakor viničar Lozinšek z vso ostalo družbo vred precej vinjena. Znenada pa je Lozinšek potegnil nož ter v trenutku, da niso imeli ostali niti časa priskočiti na pomoč, prerezal vrat 50-letnemu posestniku R. Ploju. Ploj se je v trenutku

o. Novi most v Krškem bodo zgradili čez Savo. Pripravljalna dela so že končana. Novi most bo veljal več milijonov dinarjev.

o. Na kolesu - v smrt. Blizu Rovt pri Kranju je na ozki poti pri umikanju zavozil Janez Pegam v prepad in se ubil.

Celje

c. Celjski kulturni delavci se organizirajo. Produktivni kulturni delavci, ki so sodelovali v obeh dosedanjih celjskih kulturnih tednih, se bodo organizirali v društvu »Celjski kulturni teden«. Banska uprava je že odobrila društvena pravila. Ustanovni občni zbor bo v četrtek, 5. t. m., ob 20. v mali dvorani Narodnega doma.

c. Definitivna nastavitve. Mestni svet celjski je na svoji tajni seji v petek zvečer definitivno imenoval mestnega tajnika g. Draga Znidariča ter mestnega oskrbnika in kmetijskega referenta g. Martina Cimermana. Obenem je mestni svet zvišal plače nekaterim mestnim nameščencem.

c. Smrt znanega Celjana. V soboto je v vili na Hribu sv. Jožefa po dolgi bolezni umrl zasebnik g. Martin Guggler v 80. letu starosti. Pokojnik je bil znana celjska osebnost in last industrijalca Gustava pl. Macelskega iz Zagreba. Pogreb se bo vršil danes popoldne na mestnem pokopališču v Celju. Pokojniku bodi ohranjen blag spomin, preostalih naše iskreno sožalje!

c. Zatemnitev. V soboto zvečer od 20. do 23. je bila vaja v zatemnitvi v našem mestu. Vladala je popolna tema. Pričetek vaje so naznanili trije strelji z Miklavževega hriba in zvonjenje po celjskih cerkvah.

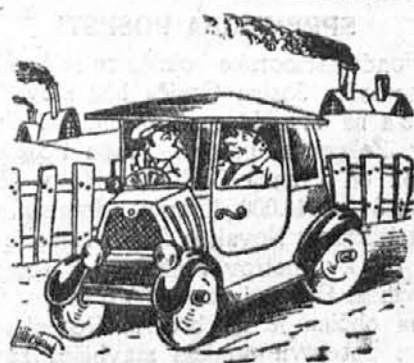
c. Izpred sodišča. Na tri leta robije je bil obsojen Vinko Brinovec iz Rakovelj pri Braslovcah, ki je pred kratkim v razburjenosti in v silobranu z lato ubil nekega Mauha. — Proti Avgustu Zganku je drž. tožilstvo v Celju vložilo obnovo obtožbe radi vlomov v neko klet v Zalogu pri Zg. Grušovljah, radi česar je bil Zgank meseca januarja oproščen. Pri preiskavi proti Grebenški in Zganku radi umora v Sečah in Medlogu, pa je Zgank poleg drugih vlomov in tatvin priznal tudi ta vlom.

c. Smrtna kosa. V javni bolnišnici v Celju so umrli: 49 letni sin posestnika iz Ponikve, 21 letni trgovski pomočnik Bogomir Lorgar iz Zavodne 22 pri Celju in 12 letna rudarjeva hčerka Ljudmila Ostruhova iz Vitanja. N. v m. p.

c. Statistika umrlih. V mesecu septembru je v Celju umrlo 30 oseb in sicer 13 v mestu, 17 v javni bolnišnici.

c. Statistika tujcev. V mesecu septembru je obiskalo Celje 1047 tujcev. Domačih je bilo 988, inozemcev pa 59. V mesecu avgustu je obiskalo Celje 1299 tujcev, med temi 237 inozemcev. Lani meseca septembra je obiskalo Celje 1187 tujcev, med temi 245 inozemcev.

c. Nesreči. 28 letnemu delavcu Ivanu Bračku iz Zadobrove pri Celju, je padel pri delu na nogo hloď in mu je težko poškodoval. — 32 letni dninar Ivan Ula-ga iz Ogorevca pri Sv. Juriju ob juž. žel., je pri kuhi žganja po nesreči stopil v kotel vrelega žganja. Dobil je težke opekline na nogi. — Oba ponesrečenca se zdravita v celjski bolnišnici.

— Ah, oprostite mi, popolnoma sem pozabil vključiti uro ter vam ne morem povedati, koliko velja vožnja.

— Nič hudega, jaz sem pa pozabil mojo listnico ter vam tudi ne morem povedati, kdaj vam bom plačal.

Stanovske zahteve sodnikov

Pri pravosodnem ministru se je oglašala delegacija Združenja sodnikov ter mu predložila naslednje zahteve: 1. stalnost sodnikov v oni prehodni dobi, ko se izvaja preurejanje države, in to na temeljih ustavnih določb, tako da sodniki ne bodo stavljeni na razpoloženje; 2. da se za napredovanje sodnikov določijo potrebni krediti, kajti mnogi sodniki že leta in leta čakajo na napredovanje zaradi pomanjkanja kreditov; 3. da se

popravijo vsa zapostavljanja, ki so bila storjena na področju apelacijskega sodišča v Sarajevu; 4. da se prepreči nepravilno napredovanje sodnikov, ki se jih izigrava na ta način, da sodniki, ki se premeščajo na državno tožilstvo, tam napredujejo, za tem pa se vrnejo nazaj za sodnike v nekdanjo skupino; 5. da se omogoči napredovanje sodnic pri prvostopnih sodiščih, ki lahko napredujejo danes samo do 8. skupine.

ti pota, po katerih bo zaščitilo socialno šibkejšo sloje.

NAMEŠČENCI OUZD V LAŠKEM

Včeraj je bil po 20 letih obstoja Okrožnega urada za zavarovanje delavcev prvi zlet nameščencev OUZD. Okoli 120 uradnikov in uradnic iz Ljubljane, Maribora, Celja, Ptuja in Novega mesta je obiskalo Laško. Tam so si ogledali zdravilišče in gostilničarsko pivovarno. Ljubljansko skupino izletnikov je vodil predsednik AUZD dr. Alujevič, mariborsko pa g. Bajt.

UKRADLI TELE, KER NISO IMELI KAJ JESTI

Trije reveži so na Tolstem vrhu iz hleva posestnice Josipine Arihove ukradli tele in ga zaklali. Orožniki so kmalu izsledili storilce, ki so priznali tatvino. Zagovarjali so se, da niso imeli kaj jesti.

DEČEK POD AVTOMOBILOM

Na cesti pri Pesnici se je neka ženska učila šofirati. Med vožnjo je avtomobilistka povozila 9-letnega trgovčevega in gostilničarjevega sina Friderika Likavca. Deček je dobil hude notranje poškodbe in ima zlomljeno desno nogo. Ponesrečenca so prepeljali v dr. Černičev sanatorij.

OBMEJNI PROMET MED MADŽARSKO IN JUGOSLAVIJO

V Zalaegersegu na Madžarskem je bila te dni končana konferenca madžarskih in jugoslovanskih delegatov, ki so razpravljali o obmejnem prometu med Madžarsko in Jugoslavijo. Kakor javljajo iz Budimpešte, je bila konferenca o obmejnem prometu ugodno zaključena ter je pričakovati, da se bo obmejni promet med obema državama še pospešil.

NEZATROŠARINJEN SLADKOR ZA ČEBELARJE

Finančno ministrstvo je odobrilo Slovenskemu čebelarstvu nabavo nezatrošarinjenega sladkorja. Čebelarji bodo lahko dobili za vsak panj po 5 kg

VPOKLIC NA VAJE NE PREKINJA SLUŽBENE DOLŽNOSTI

Ker se nekateri delodajalci ne držijo strogo odredb par. 221 objalne zakona, ne vaje ne prekinja službeni odnos za čas trajanja vaj, opozarja ministrstvo za trgovino in industrijo vse delodajalce, da se najstrožje drže zakonskih predpisov ter izpolnjujejo obveznosti, ki so razvidne iz zakonske odredbe. V službi, da to ne bi pomagalo, bo ministrstvo za trgovino in industrijo vedelo naj-

propagandno pesmi, prim...

Sport

Reorganizacija nogometnega sporta

Včeraj je bil v Beogradu izredni občni zbor JNS, na katerem so razpravljali o reorganizaciji našega nogometnega sporta. Ta je bila rešena z ustanovitvijo Vrhovne nogometne zveze kraljevine Jugoslavije s sedežem v Beogradu in treh samostojnih zvez, srbske, hrvatske in slovenske. Srbska nogometna zveza je došla ime "Srpski loptački savez" in ji predseduje predsednik BSK Miodrag Filipović. Popoldne je bil ustanovni občni zbor Vrhovne nogometne zveze. Po daljši in mestoma burni debati so bila sprejeta nova pravila. Prvi odbor sestavljajo: predsednik dr. Andrejević (SLS), podpredsed-

nik dr. Kraljević (HNS) in dr. Milutin Stanojlović (SLS), za tajnika Kosta Hadži in Kika Popović (SLS), blagajnika Mihajlo Lazarević (SLS) in Lucijan Kovačić (HNS), odborniki Stevan Trivunac (SLS), Šuste, dr. Simić (HNS), Buljević (SNZ) in dr. Köstli (SNZ) kot namestnik. Kapetan vrhovne zveze bo Boško Simonović (SLS). V nadzornem odboru so Čulić (SLS), Čak (HNS) in Jugovec (SNZ). Na zborovanju so razpravljali tudi o finančnih vprašanjih ter rešili vprašanje povračila 60.000 dinarjev, ki jih je posodil JNS v korist Ljubljane. Glede dodelitve čakovskih klubov bosta odločala Zagreb in Ljubljana.

Balkaniada v Atenah

Kljub usodnim dogodkom v Evropi so se pričele včeraj v Atenah X. Balkanske igre, ki se jih udeležujejo Jugoslavija, Rumunija in Turčija. Po običajnem ceremonijelu in mimohodu atletskih reprezentanc pred visokimi grškimi dostojanstveniki, se na velikem stadionu pred 50.000 gledalci pričelo tekmovalje. Prvi dan smo se slabo plasirali. Z enim samim prvim mestom smo ostali na tretjem mestu tabele. Rezultati so bili naslednji:

800 m: 1. Stratakos (Grčija) 2:04, 2. Glenis (Grčija) 2:04,6, 3. Goršek (Jug.) 2:04,6. Naš reprezentant je do 200 m vodil. Met krogle: 1. Kovačević (Jug.) 11,66 (nov balkanski rekord), 2. Suleri (Rumunija) 11,44, 3. Stefanakis (Grčija) 11,29. 10.900 m: 1. Ragazos (Grčija) 32:53,8, 2. Cristea (Rumunija) 33:39, Kiriakides (Grčija) 33:58. Stafeta 4x400 m: 1. Grčija 3:31,8, Turčija 3:32,3, 3. Jugoslavija 3:31. Grčija je dobila prvi dan tekmovalja 25 točk, sledi ji Turčija s 14 točkami, mi pa smo s 13 točkami na tretjem mestu. Rumunija je dosegla 8 točk.

Maribor — Rapid 2:1

Včeraj je bila na Rapidovem igrišču prvenstvena tekma med mariborskima rivaloma ISSK Maribor in SK Rapid. Maloštevilni gledalci so bili z igro nezadovoljni. Maribor je zmagal šele pred koncem tekme. Igra je bila ostra in mestoma ne-

sportska. Glavna moč Maribora je bila v obrambi, ki je igrala v lepem stilu in razreševala nevarne situacije. Rapid je skoraj celo tekmo igral z 10 igralci, ker je moral Baumel zaradi poškodbe odstopiti. Tekmo je sodil g. Konič.

Ljubljana — Bačka 5:3 (3:1)

Šesto kolo tekem v hrvaško-slovenski ligi ni prineslo posebnih presenečenj. Edino Ljubljana se je z zmago nad nevarnim nasprotnikom precej dvignila na prvenstveni tabeli. V deževnem vremenu in ob slabem obisku je ljubljansko moštvo sigurno zmagalo nad Bačko iz Subotice, ki že deset let ni bila v Ljubljani. Gostje se zlasti v prvem polčasu niso mogli znajti na terezu. Ljubljana je to izkoristila in bila

stalno v njihovi polovici. Igra je razvidna tudi iz rezultata prvega polčasa, ko so Ljubljančani trikrat pretresli nasprotnikovo mrežo, gostje pa samo enkrat. Tudi v drugem polčasu je bila domača enajstotrica stalno v napadu. Zmaga bi bila lahko višja, toda deževno vreme je igralce močno oviralo. Obe moštvi sta igrali dober nogomet in so bili zlasti gostje zaradi svoje fair igre zelo simpatično sprejeti.

Rezultati v ligi

V Zagrebu je bila razburljiva borba med ljubljanskim in Saškom, ki je končala z zmago Gradjanskega s 3:1 (0:0). Sašk je bil močan nasprotnik, je pa proti koncu tekme popustil. Halaški je v Splitu porazil Concordijo z 2:1 (0:0), ki je zelo slabo igrala zlasti v prvem polčasu. Premoč Zagrebčanov v drugem polčasu ni izpremenila rezultata. Oviral je močan nalič. V Opatovcu je bila tekma med domačo

Slavijo in Splitom. Igra je bila zelo ostra in je prišlo tudi do obračunavanja. Končala je z rezultatom 1:0 (1:0) za Slavijo. Hašk je igral včeraj v Varaždinu s tamkajšnjo Slavijo in dosegel pičlo zmago z 1:0 (0:0). Edini gol je bil avtogol domačega moštva.

Ostale tekme: Mars-Disk 3:2, Hermes-Svoboda 3:1, Kranj-Reka 2:2, Bratstvo-Jadran 5:2, Maribor-Rapid 2:1, Gradjanski (C)—Mura 1:1.

formalnega značaja in da SK Celju ne gre zgolj za točke in rezultate, temveč da se hoče izogniti vsem stikom in bodočim incidentom z omenjenim klubom, potrjuje dodatni sklep, da moštvo SK Celja tudi ne bo odigralo povratne prvenstvene tekme v Celju z SK Amaterjem.

s. Razpis medklubskega atletskega meeninga po dolžnosti za seniorje in juniorje, ki ga priredi „Železničar“ v Mariboru, 15. oktobra, ob 9. na stadionu ob Tržaški cesti.

Pravico nastopa imajo vsi verificirani in neverificirani atleti. Prijavnine in nagradni. Pismene prijave: SK „Železničar“ Maribor, stadion ob Tržaški cesti; najpozneje do 8. oktobra.

Točke in vrstni red tekmovalja: tek 100 m juniorji B in C; tek 200 m seniorji; met krogle seniorji, juniorji B in C; skok v daljavo seniorji, juniorji B in C; tek 1000 m juniorji B in C; tek 400 m čez zapreke za seniorje; met kopja za seniorje; tek 5000 m za seniorje; skok v višino z zaletom za seniorje, juniorje B in C; met kladiva za seniorje; troskok za seniorje; stafeta 400x300x200x100 m.

s. Ernst Henne, znani nemški motociklist, je v 10 letih postavil 76 svetovnih rekordov. Še vedno drži svetovni hitrostni rekord z 279.503 km na uro. Ta rekord

Drobne novice

Preorientacija predelave sadja

Naša država je na sadju tako bogata, da predstavlja sadjarstvo eno najvažnejših panog našega narodn. gospodarstva. Mnogi kraji in pokrajine se preživljajo v pretežni meri samo s sadno trgovino, bodisi da sadje izvažajo, predelavajo v vina ali žganja, ali pa da izvažajo suho sadje in razne prekuhanne sadne izdelke.

Naša država je doslej polagala preveliko pažnjo predelavi sadja v alkoholne pijače. Znano je, da proizvajamo pri nas okoli 2.000.000 hl žganja in več milijonov hl vina ter drugih alkoholnih pijač. Prav tako pa je znano, da gre samo nekaj vagonov žganja v tujino. Države, ki računajo na uvoz naših sadnih produk-

je dosegel z motorjem 500 ccm. Angleži so že opetovano poizkušali ta rekord s strojem 1000 ccm podreti, pa se jim ni posrečilo.

s. V Zagrebu je v soboto in v nedeljo gostoval rimski klub hokejašev. Italijani so premagali Marathon s 3:1. z reprezentanco. Hrvatske pa je ostala borba neodločena 0:0.

s. Navzlic vojni se Nemci pridno pripravljajo na zimsko olimpiado. Karl Diem, organizator zimskih iger, je izjavil, da dela normalno napredujejo. Teren za smuk je izčiščen ter bo kmalu gotov. Prav tako se bližajo koncu dela na drsališču, ki bo veliko povečano. Prijav je že zelo veliko, preko pol milijona vstopnic pa tudi rezerviranih.

Trgovina z Nemčijo in protektoratom

Uradna statistika o naši zunanji trgovini v prvih osmih mesecih kaže, da je naš uvoz iz Nemčije letos po količini sicer padel, po vrednosti pa znatno narasel. V prvih osmih mesecih smo uvozili iz Nemčije 254.042 ton raznega blaga v vrednosti 1521,2 milijonov din. V istem času preteklega leta je znašal naš nemški uvoz 314.545 ton v vrednosti 1371,2 milijonov din. Znatno je padel letos naš izvoz v Nemčijo. Od januarja do avgusta smo izvozili 584.854 ton raznega blaga v

vrednosti 1008,8 milijonov dinarjev, lani pa v istem razdobju 697.180 ton v vrednosti 1242,2 milijonov dinarjev.

Med našo državo in Češko-Moravskim protektoratom je bil podpisan sporazum o dobavi 120 vagonov naše svinjske masti, mesa in mesnih izdelkov. V Beogradu se mudi poseben trgovinski zastopnik protektorata, da ukrene z našimi trgovskimi krogi vse potrebno za izvoz v Češko-Moravsko.

JUŽNO-SRBSKI MARMOR

V okolici Prilepa v južni Srbiji se nahajajo na bližnjih gričih ogromni skladi odličnega marmora, ki se po svoji kakovosti lahko upravičeno kosa s tujim marmorjem. Največji rudniki marmora so v vaseh Debrešt, Zrz, Trojak in Kletvar. V Debreštu je 150 milijonov kvadratnih metrov prvovrstnega marmora. Južno-srbski marmor je bele, črne, rdeče, sive, rumenkaste in modre barve ter je pripraven za arhitektonska in umetniška predelavanja. V prilepskih rudnikih je uslužbeno veliko število domačinov, ki izsekajo dnevno velike količine marmora.

n. Izvoz bosanskih sliv v Nemčijo. Naš izvoz se je pričel zopet normalizirati. Iz Bosne izvažajo dnevno po 50 do 100 vagonov sliv v Nemčijo. Bosanske slive so po 25 do 28 para kg.

Očetov zagovornik.

Ferdek svojemu očetu: »Oče, naloga, ki si mi jo včeraj naredil, je bila napak.«
»To je pa neprijetna zadeva.«
»Nikar ne skrbi, tudi drugi očetje so seštel napak.«

Šah

Š. Šah. sekcija UJNZB Maribor prične v torek, 3. oktobra, kvalifikacijski turnir. Vabijo se k temu turnirju novi člani. Igralna soba se nahaja v palači pokojninskega zavoda, dr. Verstovškova ulica 4.

Rešitev nedeljske križanke

Vodoravno: diktator, resa, atom, rov, moka, aba, ako, osel, ded, imitator, kila, ena, miš, Katilina, Nin, nor.
Navpično: dramatik, tok, Milan, kroko-dil, ti, tema, elamin, as, oda, il, Taraš, Tešin, Oberon, no, Reval, ratar.

de Vere-Stacpoole

USODNA LJUBEZEN MORNARJA ERICSSONA

ROMAN

29

»Niti najmanjšega namena nimam, da bi kaj storil tvoji nečakinji. O bog! Prav toliko mi prihaja kaj takega na misel kakor našeskatikakega Olsenovega otroka. Ali se zdaj ne veš, da je z menoi in z našimi končano?«

»Tenkim in gotovim čutom je Magnus misljal, da se je z Ericssonom zgodila kakšna sprememba. Ericsson drugače ni ni pojasnjeval ali govoril stvari, ki bi se pričele kot opravičilo. Magnus je bil prepričan, da Ericsson nima nikakih slavnih namenov s Švalo, toda neki nov strah se je prebudil v njegovem srcu. — In ona v nje?«

»Prenesel bi, če bi jo videl poročeno z Gudmundssonom, ker bi tak zakon iz njega mogel prenesti, če bi jo videl poročeno s kakim drugim možem, v zakonu, tojeuenem iz ljubezni. Preden bi se to zgodilo, bi ubil Ericssona tako si je prisel. — Torej dobro,« je dejal, »ne govoriva

več o tej stvari.«

Obrnil se je zopet k jedi, in tudi Ericsson je začel večerjati.

Ko sta bila gotova, je prišla Helga Tor-dursson, dekle iz vaši, ki jima je gospodinjala, da bi pospravila in pomila posodo.

Helga je bila čisto mlada, komaj sedem najst letno dekle. Nosila je narodno nošo. Vplivala je nerodno in oglato, toda njen obraz je bil sladek in je nosil tisti dobrohotni izraz, ki ga je tako pogosto srečati na obrazih mladih Skandinavk.

Ko je Helga končala s delom, je začela popravljati vrvice in trnke, ki jih bosta oba potrebovala jutri na ribolovu.

Ko se je Švala vrnila, očeta ni bilo doma in tako mu ni mogla pripovedovati o dogodku na ledeniku. Šele pri večerji je začela, toda očeta to ni zanimalo. Skrbeli ga je past, ki so jo nastavljali nocoj njegovi ljudje somu.

Toda dekle si ni nič storilo iz tega.

Pustolovščina je minila, izginila kakor ledenik; ostal pa je spomin. Svet se ji je

zazdel kakor razodetje, ko je stala z Ericssonom vrh ledenika. Pogled na Brejdiifjord, kakor ga še nikoli ni videla, je postal zanjo nenadoma nekaj novega, in Ericsson je bil del tega.

Toda tega še ni vedela.

Vstala je od mize, da bi nakrmila lisičko. Njena koča je stala na dvorišču, in ko ji je dajala meso, ji je pripovedovala, kaj je vse doživela. Švala je imela dar pogovarjati se z živalmi na preprost naraven način, in če je lisički pripovedovala zgodbe, kakor je pogosto delala, je bila prepričana, da je žival razume.

In jo je tudi razumela; vsaj poslušala jo je z izrazom pažnje v pametnih očeh, kakor da bi sledila, polna zanimanja, njenemu pripovedovanju.

Naslednje jutro, ko sta šla Ericsson in Magnus navzdol po cesti, da bi odplula na lov, sta srečala Švalo s Helgi.

Dekle je pozdravilo, spregovorilo nekaj besed in odšlo naprej.

Ericssona je komaj pogledala.

Brez smehljaja ga je bežno pogledala, ga komaj pozdravila.

Magnus je to opazil, in ko sta prišla na breg, kjer ju je pričakoval Sursson, je Ericsson postal čudno vesel; smejal se je in šalil s Surssonom, kakor da bi se odpravljaj na zabavno potovanje. Toda

če bi videl Magnus v Ericssonovo srce, bi bil zadovoljen. Hladna grenkoba se je prebudila v njem, ki se ni znala drugače sprostiti kakor s smehom in šalami. Dvignili so sidro in odrinili na morje.

Toda bila je megla. Od nekod se je vzela in zatemnila sonce.

»Kar zdelo se mi je, da bo prišla,« pravi Sursson. »Čutil sem jo ves čas v kosteh. No, pa saj imamo kompas — se bomo že vrnili.«

»Ne bo dolgo trajala,« de Magnus. »Poznam to vreme od otroških let.«

Lov je bil slab; v prijaznem vremenu bi poiskali drugo mesto; toda obdanim od megle jim ni preostajalo drugega kakor ostati na mestu, kaditi in kramljati.

Nenadoma so sredi govorjenja umolk-nili; puhnil je veter in zganil meglo.

In ta veter je prinašal zvoke udarcev veseli v uho. Po glasu vode mora biti to osmerek.

»To ni skarsstoški čoln,« pravi Magnus, »in Stykkisholmur je predaleč, da bi mogel priti od tam; vesla so večja kakor jih uporabljamo v naših krajih.«

Komaj je stavek končal, je predrl meglen zrak čuden poziv — tenak in ščemeč, kakor krik morskega ptiča.

»Ne odgovarjajte!« krične Magnus.

Koliko pojedó, popijejo ženske

Po statistiki poje Francozinja povprečno na leto 190 kilogramov kruha, 43 kg mesa, 20 kg sladkorja in 3.97 kg kave, popije pa 100 litrov vina, približno enako čaja in le 5 litrov piva. V velikih francoskih mestih gredo Francozinje povprečno vsaka dva meseca enkrat v gledališče, enkrat na mesec v kino, kupijo si na leto po dve obleki, en plašč, tri klobuke, dva para čevljev, za olepševanje pa izdajo okoli 250 dinarjev. Francozinje žive povprečno 47 let in 4 mesecev.

Angležinja poje na leto 105 kg kruha, 55 kg mesa, 5 kg čaja, 35 gramov kave, 30 kg sladkorja ter popije 7 decilitrov vina in 24 litrov piva. Od sto Angležinj se jih poroči samo 52 in ena od vsakih 80 se loči. Od 100 jih 30 dela. Svoj avtomobil ima vsaka 220. Angležinja, od 30 ena pa telefon. V velikih mestih gre Angležinja vsake tri mesece enkrat v gledališče in vsake tri tedne enkrat v kino. Kupi si na leto po dve obleki, en plašč, dva klobuka in dva para čevljev. Za olepševanje izda okoli 100 din na leto. Živi povprečno 49 let in 9 mesecev.

Američanka porabi na leto 155 kg kru-

ha, 54 kg mesa, 2 kg čaja, 5.34 kg kave in 50 kg sladkorja ter popije 3 deci vina in 20 litrov piva. Izmed 100 Američank se jih poroči 61, loči se vsaka osma. Od 100 jih je 22 v službi ali poslu. Vsaka 80 ima svoj avtomobil, vsaka sedma pa telefon. V velikih mestih gre Američanka vsakih 14 dni enkrat v gledališče in vsak teden enkrat v kino. Američanka si kupi na leto 4 obleke, dva plašča, 4 klobuke, 4 pare čevljev in za olepševanje porabi 2000 dinarjev. Povprečno doživi 43 let in 5 mesecev.

Nemka poje na leto 130 kg kruha, 34 kg mesa, 100 gramov čaja, 1.86 kg kave, in 22 kg sladkorja, dočim popije 4 litre vina in 50 litrov piva. Med 100 Nemkami se jih poroči 55, loči se pa od vsakih 200 ena. Dela jih 35 od sto. Avtomobil ima od 1000 ena, telefon pa od 40 ena. V velikih mestih gre Nemka vsakih šest tednov enkrat v gledališče in vsaka dva meseca enkrat v kino. Na leto si kupi povprečno eno obleko, en klobuk, en par čevljev in za olepševanje izda 35 dinarjev na leto. Povprečno živi 48 let in 8 mesecev.

MALI OGLASI

CENE MALIM OGLASOM: V malih oglasih stane vsaka beseda 50 par. najmanjša pristojbina za te oglase je din 8.—. Družbe, preklic, dopisovanja in ženski oglasni din 1.— po besedi. Najmanjši znesek za to oglašje je din 10.—. Debelo tiskane besede se računajo dvojnó. Oglasi davak za enkratno obljavo znaša din 2.—. Znesek za male oglase se plačuje takoj pri naročilu, oziroma ga le vpsolati v listu skupaj z naročilom ali pa po poštni položnici na čekovni račun št. 11.400. Za vse pisne odgovore glede malih oglasov se mora priložiti znamka za 3 din.

Razno

NOGAVICE — PLETENINE
volno za strojna in ročna dela, konjske koce, posteljne odeje, platno - perilo, blago za ženske obleke itd. dobite ugodno v novi trgovini in pletilnici »MARA«, Koroška cesta 26. 7888—1

POZOR VSI!

Sladki kmetijski kruh v okusu in vitaminih nedosegljiv, dobite v pekarni Rakuša, Koroška c. 24. 8978—1

Hišni posestniki in najemniki preglejte Vaše peči in štedilnike predno nastopi zima. Vsa pečarska in keramična dela izvršuje solidno in poceni

ANTON RAJŠP. MARIBOR
Orožnova 6, kjer si lahko ogledate veliko zalogo. 9013—1

PRISTNE KRANJSKE KLOBASE
zopet dnevno sveže na zalogi. Z. Anderle, Maribor. Gosposka 20. Tel. 29-10. 9431-1

Ia CVETLIČNI MED
(točen) od din 15.— naprej. O. Črepinko, čebelarstvo, prodajalna podružnice slov. čebelarskega društva za Maribor. Zrinjskega trg 6. 9490-1

ŠOLSKE TORBICE
aktivke, nahrbtniki, velika izbira pri M. Šterbal, Meliška 2 — Trg svobode 6. 9495-1

LEPA PAŠA
v največji bližini mesta se odda. Naslov v upravi. 9504-1

Posesti

HIŠA
enodružinska, z drvarnico in svinjakom in z lepim ograjenim vrtom se ugodno prodaja. Spodnja Dobrava št. 81. pri Kopal. 9502-2

Kupim

ALFO
kupim. Sprinčnik Fric, Purnišče, p. St. Janž, Dravsko polje. 9484-3

PRVOVRSTNI

»JAZZ BAND«
se sprejme takoj. Naslov v upravi. 9500-1

Prodajam

IZBORNEN CVETLIČNI MED
po din 16.— za kg oddaja Kmetijska družba, Meliška c. 12, tel. 20-83. 8910-4

IZABELA GROZDIJE
večjo količino 1 din kg prodaja Remec, Studenci, Obrežna 76. 9342-4

Znancem sporočamo, da je naša ljuba sestra, oz. svakinja, teta in prateta, gospa

Romana Avanzini
roj. Hora

vdova po podpolkovniku,

dne 1. oktobra dotrpela. Pogreb bo v torek ob 15.30. uri na mestnem pokopališču, sv. maša zadušnica v sredo ob 8.30 v frančiškanski cerkvi

Maribor, Dunaj, Vevče, Trst Linz,
2. oktobra 1939.

Žalujejo rodline:

Horova, Avanzinijeva, dr. Dolarjeva.

GOSTILNA

na prometni cesti se ugodno prodaja ali se da v najem. — Vprašati v gostilni Lebarič. Košaki pri Mariboru. 9494-4

Stanovanje

STANOVANJE

lepo, sončno, soba in kuhinja oddam v novi hiši mirni stranki brez otrok ali samski osebi s 1. novembrom. Vprašati v Ljubljanski ul. 22. 9485-5

SOBA IN KUHINJA

se odda. Primerno za železničarja. Praprotnikova 17. 9496-5

DVOSOBNO STANOVANJE

oddam s kuhinjo in pritliklami s 1. novembrom. Kneza Koclja ul. 24. Cena din 520. 9503-5

Soba odda

OPREMLJENA SOBA
se takoj odda enemu gospodu. Kneza Koclja 20. 9487-7

Lepo opremljeno

SOBO

se odda boljši osebi. Maribor Slomškov trg 13/I. 9489-7

ODDA SE

s 1. novembrom lepo, sončno dvosobno stanovanje z zaprtim verando in vsemi pritliklami. Dalmatinska 26. 9493-7

SOBA

sep. sončna, se odda boljši osebi. Koroševa 6, vrata 5. 9498-7

PRAZNA SOBA

se odda takoj. Frančiškanska 21. salon. 9501-7

Sluzbo dobi

SLUŽKINJO

sprejem takoj. Plača 200 din. Pisati na upravo »Večernika« pod »19«. 9481-9

KUHARICO

za vse, z letnimi spričevali sprejme družina z majhnimi otroci. Predstavljati pri Budefeldt, Gosposka ul. 14/I. 9488-9

SPREJMEM

takoj samostojnega mlinskega pomočnika. samskega in služkinjo za vsa gospodarska dela. Plača po dogovoru. Valični mlin. Radeče pri Z. 9491-4

URADNIK

za pisarno 23—30 let, s posebnim znanjem strojeписа, in grafije, slovenskega in nemškega jezika se išče za takoj. Pismene ponudbe pod »19«. O. C. na upravo. 9481-9

Pouk

NEMŠČINA, ITALIJANŠČINA, FRANCOŠČINA
po lahki, hitri metodi. Individualen pouk. Zanimanje uspeh. Aleksandrova ul. 14. 9481-9

V najem

MAJHNO VINOGRADNO POSESTVO
ob koroški progi damo majhno v najem upokojevalcem. železničarju. Naslov v »Večerniku«.

Danas je nakon duge i teške bolesti naš dragi suprug, otac i djed, gospodin

Martin Gugger

privatnik

primioši sv. zakramente u 80 godini života blago preminuo.

Sprovod neprežaljenog pokojnika obaviti će se u ponedjeljak 2. oktobra u 4 sata posle podne iz mrtvašnice gradskog groblja u Celju.

Celje, Zagreb, Graz, 30. septembra 1939.

Elisa Gugger, supruga
Prof. Robert Sernko, sin
Mia pl. Maceljski, hčerka
Frieda Sernko, snaha

Gustav pl. Maceljski, industrijalec, zet
Traute, Nada, Dragan, Milan, Robert, Rotraut, unuci

KONFERENCA DALMATINSKIH VINSKIH IZVOZNIKOVA

V Splitu je bila te dni dobro obiskana konferenca dalmatinskih vinskih trgovcev, ki jo je sklicala trgovska zbornica v Splitu. Sestanka so se udeležili tudi zastopniki poljedelskega ministrstva, bomo-vine, raznih gospodarskih ustanov in prizadetih zadrug. Govorniki so povdarjali vprašanje zaščite naših vinskih znamk. Dalmatinski vinski trgovci zahtevajo, da se veljava naših vin zaščiti s posebno uredbo, kakršno imajo v Franciji in drugih vinorodnih državah. Povdarjali so tudi potrebo ustanovitve samostojnega enološkega zavoda v Splitu in zahtevali spremembo obstoječega zakona o vinu, ki je zelo pomanjkljiv. Dalmatinski vinski trgovci so te svoje zahteve in težnje utemeljili v obširni resoluciji.

Malenkosti, preko katerih se ne moremo dvigniti, ravno za nas niso malenkostne.

Telovadni urnik Sokola Maribor

Oddelek	Ponedeljek	Torek	Sreda	Četrtek	Petek	Sobota	Telodavnica
Člani		19.30—21.30			19.30—21.30		Nova magd. šola
Članice	19.30—21.30			19.30—21.30			Nova magd. šola
Moški nar., 14—18 let		18—19.30			18—19.30		Kasarna Kr. Petra
Ženski nar., 14—18 let	18—19.30			18—19.30			Nova magd. šola
Višja m. deca, 10—14 l.			18—19.30			18—19.30	Kasarna Kr. Petra
Nižja m. deca, 6—10 l.	14.30—16			14.30—16			Kasarna Kr. Petra
Višja ž. deca, 12—14 l.	16.30—18			16.30—18			Kasarna Kr. Petra
Sred. ž. deca, 8—12 l.		16.30—18				16.30—18	Kasarna Kr. Petra
Nižja ž. deca, 6—8 l.			15—16.30			15—16.30	Kasarna Kr. Petra

Pozivamo vse telovadeče članstvo in ono, ki sicer ni obvezano telovaditi, a to želi, da se javi v telovadnicah ob navedenih urah. Vpisuje se pri vadiatelju. Starše, ki imajo deco v naših oddelkih, prosimo, da jo pošiljajo ob določenih časih spet redno k telovadbi. Vse telovadce opozarjamo, da se sprejmejo novi telovadci samo do 30. oktobra t. l. zato naj se že sedaj javijo v telovadnico. Načelnikstvo Sokol Maribor L.